

SYLLABUS (I ciklus studija)

Odsjek	Orijentalna filologija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	MODERNA ARAPSKA KNJIŽEVNOST 2				
Šifra/kod	FIL ORI 336	Status (obavezni ili izborni)	O.	ECTS	8
Ciklus studija	I	Semestar	6	NPP 2019/2020	
				Studijska godina	2026/2027
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski i arapski				
Nastavnik/ca	Ime i prezime	prof. dr. Mirza Sarajkić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 164 E-mail:mirza.sarajkic@ff.unsa.ba Telefon: 033253121	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik/ca	Ime i prezime	viši ass. Mirnes Duranović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail:mirnes.duranovic@ff.unsa.ba Telefon:	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 2; vježbe 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na uvodnim časovima obrađuje se stanje u arapskom društvu nakon Drugog svjetskog rata, odnosno poslijeratni senzibilitet kod arapskih književnika. Raskid s romantizmom je na poetski jedinstven način najavio jedan od najvećih pjesnika moderne arapske književnosti al-Bayyati, koji se zalagao za angažiranu književnost. U tome je najveću potporu imao od svojih sunarodnjaka, pjesnikinje Nazik al-Mala'ika i Badra Šakira al-Sayyaba, a svi oni su ujedno pioniri slobodnog stiha, što je predstavljalo epohalnu promjenu za moderne pjesnike. Ova će promjena uzrokovati pojavu avangardnog pjesništva i koncepta nove poezije. Na polju proze, analizara se geneza i razvoj arapskog romana od polovine XIX stoljeća preko Haykala i Hussaina pa sve do Nedžiba Mahfuza. Drugi dio semestrnog bloka o arapskom romanu referira na romane Ibrahima Džebre, Gassana Kanafanija, Hanan al-Šajh, Tayyiba Saliha i drugih. Također, ukazuje se na temeljna ostvarenja u domenu kratke priče i drame, odnosno individualni doprinosi Yusufa Idrisa (pripovjetka) i Tawfiqa al-Hakima (drama)				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Ponuditi pregled moderne arapske književnosti od polovine XX stoljeća do danas i razviti kod studenata sposobnost da kritički analiziraju, kompariraju i kontrastiraju književne tekstove iz ovog perioda. Studenti će se upoznati sa bogatom plejadom				

	pjesnika koji su na upečatljiv i originalan način predstavili problematiku modernog čovjeka arapskog podneblja. Student treba da stekne jasnu sliku osobnosti arapske književnosti iz druge polovine XX stoljeća, jer se upravo u to doba ona sve više poetički osamostaljivala, odnosno uzimala je silovitom utjecaju zapadne književnosti i kulture. O tome najbolje svjedoče djela Nedžiba Mahfuza, Yusufa Idrisa, Ibrahima Džebre, Mahmuda Derwiša, te promotori “Nove poezije”.
SDG (cilj održivog razvoja)	
Ishodi učenja	Studenti po okončanju studija trebaju jasno vladati znanjem o temeljnim književnim i kulturnim tokovima u arapskom svijetu od XX stoljeća do danas, te biti sposobni da kritički analiziraju, kompariraju i kontrastiraju književne tekstove iz ovog perioda.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Arapski roman do polovine XX stoljeća I dio Gurgi al-Zaydan i projekat historijskih romana; Muhammad Husayn Haykal, roman <i>Zaynab</i> ; Stasanje romana u arapskoj književnosti; Uloga Muḥammada al-Muwayliḥija.
2.	Arapski roman do polovine XX stoljeća II dio Romani al-`Aqqada ( <i>Sara</i> ) i al-Mazinija ( <i>Ibrahim al-katib</i> ). Romani Tawfiqa al- Hakima: <i>Vrabac sa istoka</i> i <i>`Awdat al-ruh</i> ; Proza između realizma i romantizma.
3.	Taha Husayn Društveni angažman TahaHusayna; Kritička misao – <i>Razgovori srijedom, O staroj arapskoj poeziji</i> . Taha na marginama orijentalizma; Romani: <i>Dani</i> - epohalni autobiografski roman; pomak ka realizmu.
4.	Nedžib Mahfuz – zrelo dobo arapskog romana Veličina Mahfuzovog literarnog opusa; zbirke kratkih priča; ispisivanje egipatske historije romanima – <i>Igra sudbine, Radubijus; Trilogija</i> kao vrhunac romansijerskog opusa: Nobelova nagrada; od realizma do mističizma – tematika Mahfuzovih romana.
5.	Razvoj kratke priče Historijski pregled; Braća Taymur; Klasik arapske pripovijestke: Yusuf Idris: dominantnost realizma u prozi; značaj i uticaj kratkih priča i romana Yusufa Idrisa; roman <i>Haram</i> ; najpoznatije zbirke kratkih priča <i>Jeftine noći, Kuća od mesa.</i> ; Idrisov roman <i>Haram</i> ; Koncept arapske drame <i>al-samir</i> – drama <i>Farafir</i> .
6.	Palestinska književnost otpora Osobnost Palestine kroz historiju; Palestinski problem; Književni odgovori na agresiju i represiju; Fadwa Tuqan; Mu`in Basisu; Tawfiq Zayad.
7.	Proza otpora Romani Džabre Ibrahima Džabre; <i>Lađa; U potrazi za Velidom Mesudom</i> ; Gassan Kanafani – teorijska djela, romani <i>Ljudi na suncu, Sve što vam je ostalo</i> .
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Pjesnici slobodnog stiha Pojavljivanje i afirmiranje slobodnog stiha u arapskoj književnosti bilo je epohalna prekretnica u modernoj poeziji; Osvajanje slobodne forme u poeziji; pioniri slobodnog stiha; Nazik al-Mala'ika; Badr Šakir al-Sayyab; Baland al- Haydari.
10.	Al-Bayyati i angažirana književnost Al- Bayyati kao jedan od najvećih pjesnika moderne arapske poezije; angažirana književnost (al- iltizam) kao reakcija na romantizam; al-Bayyatijevo izgnanstvo; poezija na rubu mistike
11.	Nizar Qabbani/Novi poetski pravci

	Korifej ljubavne lirike; Qabbanijeva angažirana poezija. Nova poezija;
12.	Poezija otpora Poetička jedinstvenost palestinske poezije. Mahmud Derwiš – bard moderne poezije; pjesme između izgnanstva, aktivizma, tamnica i evropskih metropola; Ibrahim Džebra i Salma Hadra' al-Džajjusi.
13.	Ka savremenom romanu Problem identiteta i pripadnosti; Tayyib Salih, <i>Vrijeme seobe na Sjever</i> ;
14.	Ka savremenom romanu Žensko pismo: Hanan al-Šajh, <i>Zehrina priča</i> ;
15.	Moderna arapska drama Arapska drama između podražavanja i originalnosti; <i>Farafir</i> – drama Yusufa Idrisa kao prva originalna arapska drama. Salah`Abd al-Sabur – prvak poetske drame; Alfrad Farag –teoretičar arapskog teatra.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici provjere znanja studenata uključuju kontinuirano praćenje rada studenata u toku semestra, koje se vrednuje sa ukupno 50 bodova, i završnu provjeru znanja, koja se vrednuje sa ukupno 50 bodova.																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table><tr><th>R. br.</th><th>Elementi praćenja</th><th>Broj bodova</th><th>Učešće u ocjeni (%)</th></tr><tr><td>1.</td><td>Aktivnost na nastavi</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>2.</td><td>Aktivnost na vježbama</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>3.</td><td>Seminarski rad</td><td>20</td><td>20</td></tr><tr><td>4.</td><td>Završni pismeni ispit</td><td>30</td><td>30</td></tr><tr><td>5.</td><td>Završni usmeni ispit</td><td>30</td><td>30</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td><td>100%</td></tr></table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	10	10	2.	Aktivnost na vježbama	10	10	3.	Seminarski rad	20	20	4.	Završni pismeni ispit	30	30	5.	Završni usmeni ispit	30	30									Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Aktivnost na nastavi	10	10																																		
2.	Aktivnost na vježbama	10	10																																		
3.	Seminarski rad	20	20																																		
4.	Završni pismeni ispit	30	30																																		
5.	Završni usmeni ispit	30	30																																		
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p>																																				

	<p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. al-Šayh, Hanan, <i>Zehrina priča</i>, Prijevod s arapskog i pogovor Esad Duraković, Arabica ZID, Sarajevo, 1998. 2. d"Aflito, Izabela Kamera, <i>Savremena arapska književnost</i>, prev. Ivana Simić i Marija Čojbašić, Zavod za udžbenike, Beograd, 2012. 3. <i>Antologija kratke arapske priče</i>, priredio Rade božović, Kruševac, 1986. 4. Derviš, Mahmud, <i>Otpori</i>, izbor, prijevod i predgovor Esad Duraković, Bagdala, Kruševac, 1984 5. Duraković, Esad, <i>Prologomena za historiju književnosti orijentalno-islamskoga kruga</i>, Sarajevo, 2005. 6. Džebra Ibrahim Džebra, <i>U potrazi za Velidom Mesudom</i>, prijevod sa arapskog i pogovor Esad Duraković, ZID, Sarajevo, 1995. 7. el-Hakim, Teufik, <i>Vrabac s istoka</i>, s arapskog na bosanski preveo Suad Smailhodžić, Dobra knjiga, Sarajevo, 2008. 8. Gabrijeli, Frančesko, Istorija arapske književnosti, s italijanskog preveli Milana Piletić i Srđan Musić, Svjetlost, Sarajevo, 1985. 9. Husein, Taha, <i>Dani</i>, Preveo, priredio i predgovor napisao Esad Duraković, "Svjetlost", Sarajevo, 1998 10. Idris, Jusuf, <i>Haram</i>, iz arapskog jezika prenio Esad Duraković, Tugra, Sarajevo, 2015., 11. Kanafani, Gassan, <i>Ljudi na suncu</i>, prijevod sa arapskog i predgovor: Munir Mujić, pogovor: Esad Duraković, Connectum, Sarajevo, 2006. 12. Mahfuz, Nedžib, <i>Lopovi i psi</i>, preveo Mehmed Kico, "Šahinpašić", Sarajevo, 2005. 13. Mahfuz, Nedžib, <i>Put između dva dvorca</i>, preveo i predgovor napisao Sulejman Grozdanić, Svjetlost, Sarajevo, 1990. 14. Salih, Tajib, <i>Vrijeme seobe na Sjever</i>, prevela Delila Dizdarević, Sarajevo, 1995. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dayf, Šawqī, <i>al-Adab al-`arabi al-mu`asir fi Misr</i>, al-Qahira, s.a. 2. Badawi, M. M., <i>A Critical Introduction to Modern Arabic Poetry</i>, Cambridge University Press, 1975. 3. Badawi, M. M., (ur.), <i>Modren Arabic Literature</i>, Cambridge University Press, 1993.
Napomene	